УДК 378

DOI 10.33251/2522-1477-2019-5-47-53

АТАМАНЧУК Юрій Миколайович,

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освіти і управління навчальним закладом, Класичний приватний університет, м.Запоріжжя

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ОСВІТИ В АСПЕКТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті охарактеризовано стан сучасних моделей освіти в аспекті їх впливу на організацію процесу інформатизації управлінської діяльності як одного з провідного напрямку модернізації системи освіти в Україні. Здійснюється акцент на посилення ролі інформації як стратегічно важливого ресурсу у процесі інформатизації управлінської діяльності.

Ключові слова: управління персоналом, заклад вищої освіти, інформаційна інфраструктура, освітній процес, концепція управління.

Постановка проблеми. Сучасні економічні і соціальні умови, що складаються в Україні, вимагають модернізації методів і засобів управління всіма видами суб'єктів господарської діяльності й освітніми закладами в тому числі. Економічні зміни вимагають корекції підходів на всіх рівнях освіти. Вивчення проблеми управління освітою дає можливість стверджувати, що сучасні дослідники пояснюють виникнення різних проблем недостатністю розуміння ситуації управління персоналом. Причина недосконалого розуміння ситуації полягає у неповному володінні інформацією, її обробкою, систематизацією тощо.

Проблема підвищення ефективності управлінської діяльності завжди була й залишається актуальною. В сучасних реаліях більшість провідних фахівців цієї галузі вважає, що її розв'язанню значною мірою може сприяти застосування сучасних інформаційних технологій, інформаційних комунікацій, засобів обробки даних та інших факторів, що становлять процес інформатизації. Отже, інформатизація управління у закладі вищої освіти (ЗВО) полягає у використанні найбільш раціональних засобів підвищення ефективності і результативності роботи колективу ЗВО через використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У цьому контексті систему освіти державна влада розглядає як самостійний напрям діяльності. Організують її за відомчим принципом із твердим централізованим визначенням цілей, змісту освіти, номенклатури освітніх закладів і навчальних дисциплін у межах того чи того типу освітньої системи. Освітні заклади однозначно підпорядковані спеціальним органам, які їх контролюють.

Порушеній нами проблемі приділяється належна увага, зокрема: вдосконалюються методологічні засади сучасної філософії освіти (В. Андрущенко, Г. Васянович, І. Зязюн, В. Кремень, В. Огнев'юк, П. Саух); загальнотеоретичні аспекти вищої освіти, організації освітнього процесу та підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти (А. Алексюк, О. Браславська, А. Вербицький, А. Грітченко, О. Комар, В. Кузь, А. Кузьмінський, О. Кучерявий, Д. Пащенко, С. Совгіра); питання підготовки майбутніх фахівців управлінської сфери (Ю. Атаманчук, Г. Єльнікова, В. Луговий, В. Олійник, В. Пікельна, Є. Хриков), питання управління інноваційними процесами в освітніх закладах (І. Гавриш, Л. Даниленко, Н. Денисенко, В. Докучаєва, А. Хуторський). Здійснюється пошук напрямів підвищення результативності підготовки студентів магістратури (В. Бондар, В. Мороз, О. Мороз, З. Слєпкань); висвітлюються різноманітні аспекти становлення магістратури в Україні (М. Дудка, К. Корсак, В. Кремень, В. Огнев'юк, К. Островський, В. Радкевич, В. Сенашенко, С. Сисоєва).

Мета статті. Метою статті є спроба узагальнити окремі характеристики до оцінки ефективності застосування сучасних моделей освіти в аспекті освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Модель розвивальної освіти (В. Давидов та ін.) передбачає організацію освіти як особливої інфраструктури шляхом широкої кооперації діяльності освітніх систем різного рангу, типу і рівня. Така побудова дає змогу забезпечувати й задовольняти потреби різних прошарків населення країни в освітніх послугах, швидко

розв'язувати освітні завдання і забезпечувати розширення спектру освітніх послуг. Освіта також одержує реальну можливість бути потрібною і в інших сферах, без додаткових погоджень із державною владою.

Традиційна модель освіти (В. Бондар [4], А. Кузьмінський [8] та ін.) – модель систематичної академічної освіти як способу передавання молодому поколінню універсальних елементів культури. Основну роль освіти традиціоналісти вбачають у тому, щоб зберігати й передавати молоді елементи культурної спадщини людської цивілізації. Насамперед, ідеться про різноманіття знань, умінь і навичок, ідеалів і цінностей, які сприяють індивідуальному розвитку людини і збереженню соціального ладу. Відповідно до концепції традиціоналізму, освітня система покликана здебільшого розв'язувати завдання формування базових знань, умінь і навичок (у межах сформованої культурно-освітньої традиції), які дають змогу індивідові перейти до самостійного засвоєння знань, цінностей і вмінь вищого рангу порівняно із засвоєними.

Раціоналістична модель освіти (П. Блум, Р. Ганн'є, Б. Скінер та ін.) передбачає таку її організацію, яка насамперед «забезпечує засвоєння знань, умінь, навичок і практичне пристосування молодого покоління» до сучасного суспільства. У межах цієї моделі дбають про передавання-засвоєння лише тих культурних цінностей, які дають змогу молодій людині безболісно адаптуватися до наявних суспільних структур. І будь-яку освітню програму можна перевести в «поведінковий» аспект знань, умінь і навичок, які варто опанувати учням [9].

В ідеології сучасної раціоналістичної моделі освіти центральне місце належить біхевіористській концепції соціальної інженерії. Раціоналісти виходять із порівняно пасивної ролі учнів, які, одержуючи певні знання, уміння і навички, здобувають, таким чином, адаптивний «поведінковий репертуар», необхідний для адекватного життєвляштування відповідно до соціальних норм, вимог і запитів суспільства.

Раціоналістична модель не передбачає таких чинників, як творчість, самостійність, відповідальність, індивідуальність, природність тощо. Поведінкові цілі вносять в освітній процес дух обмеженого утилітаризму й нав'язують педагогові негнучкий і механічний спосіб дій. Ідеалом є точна відповідність запропонованому шаблону, діяльність педагога перетворюється на посилену підготовку учнів чи студентів (наприклад, до виконання тестів) [9].

Феноменологічна модель освіти (Р. Друкер, А. Маслоу, В. Намберг та ін.) передбачає персональний характер навчання з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей тих, хто навчається, дбайливе й уважне ставлення до їхніх інтересів і потреб. Його представники відкидають погляд на школу як на «освітній конвеєр» [5; 11; 13]. Освіту вони розглядають як гуманістичну в тому значенні, що вона найбільш повно й адекватно відповідає справжній сутності людини, допомагає їй знайти те, що в ній уже закладено природою, а не «відливати» у певну форму, придуману кимось задалегідь. Педагоги – прихильники цієї моделі створюють умови для самопізнання й підтримання унікального розвитку кожного учня чи студента відповідно до успадкованої ним природи, надають якнайбільше свободи вибору й умов для реалізації свого природного потенціалу і для самореалізації. Прихильники цього напряму обстоюють право індивіда на автономію розвитку й освіти.

Неінституціональна модель освіти (Х. Гарднер, Дж. Корнер, Ф. Клейн, Дж. Ріплі, А. Грант та ін.) орієнтована на організацію освіти поза соціальними інститутами, зокрема, школами і ЗВО. Це освіта на «природі» за допомогою Інтернету, в умовах «відкритих шкіл», дистанційного навчання та ін. [10; 12].

В. Ярочкін з цього приводу має свою думку: «...Згідно з кібернетичним підходом, процеси управління досліджуються в рамках «системи управління», яка тісно зв'язана з поняттям «інформаційна система» [14]. Безпосередньо через входи і виходи здійснюється обмін інформацією між підсистемами, а також із зовнішнім середовищем, причому такий обмін повторюється багатократно. Система інформаційного управління являє собою сукупність об'єкта і суб'єкта управління, зв'язаних між собою прямими і зворотними зв'язками. Прямі зв'язки виражаються потоками директивної інформації, що спрямовані від суб'єкта до об'єкта управління, а зворотні являють собою потоки звітної інформації про виконання прийнятих рішень, що йдуть від об'єкта до суб'єкта.

«Директивна інформація розробляється управлінським апаратом згідно з метою управління та інформацією для певної ситуації про навколишнє середовище. Звітна інформація

формується об'єктом управління і відображає внутрішню ситуацію, а також ступінь впливу на неї зовнішнього середовища. Зовнішнє середовище впливає і на суб'єкт управління, тому що постачає інформацію управлінському апарату, рішення якого залежить від зовнішніх чинників. Організований таким чином процес управління заснований лише на інформаційній підтримці», – вважає J. Engel [6, с. 35].

Інформатизація управління діяльністю ЗВО передбачає також наявність єдиної інфраструктури освітнього закладу. Під інформаційною інфраструктурою, на думку М. Бідняк, «...можна розуміти кілька її складників: технічну базу, що включає засоби обчислювальної техніки і системи телекомунікацій; систему інформаційних ресурсів, тобто всю інформацію, що циркулює всередині телекомунікаційних мереж; інформаційні послуги, тобто систему надання ресурсів і механізм їх застосування споживачем; нормативно-правову базу, яка регламентує правила взаємодії споживача в системі інформаційних ресурсів і послуг» [3, с. 42]. Крім того, до інформаційної інфраструктури ЗВО слід віднести систему перепідготовки кадрів.

Ефективність інформатизації освітнього закладу значною мірою залежить від наукового обґрунтування цього процесу. Основні напрями використання комп'ютерних програм в управлінні визначено Л. Забродською:

- створення інформаційно-пошукової системи «Психолого-педагогічна література фахівця» з короткою анотацією видань;
- розроблення збірника методичних указівок і рекомендацій для викладачів з атестації;
- розроблення каталогу нормативної, технологічної і правової документації про освітній заклад;
- створення пакетів навчальних програм з кожного предмета;
- створення пакетів контрольних робіт з кожного предмета;
- створення модулів навчальних предметів;
- розроблення модульного розкладу занять і виховних заходів;
- створення індивідуальних навчальних планів учнів з урахуванням обов'язкових і вибіркового дисциплін;
- забезпечення обліку оцінок, одержаних учнями за кожний модуль у результаті контролю;
- підготовка звітної документації з різних питань управління;
- розроблення пакету основних наказів по освітньому закладу;
- створення бази даних про учнів, учителів, працівників, батьків учнів;
- розроблення розрахунків заробітної плати працівників згідно зі штатним розкладом [7].

Науковці Е. Полат, Н. Білоцерківська, І. Маркіна, Л. Петухова визначають різноманітні можливості інформатизації управління освітнім процесом. Так, засоби комп'ютерної телекомунікації дають можливість забезпечити освітній процес:

- поурочними навчальними та навчально-методичними матеріалами;
- зворотним зв'язком між викладачами й студентами;
- доступом до вітчизняних і зарубіжних інформаційних і довідкових систем;
- доступом до електронних бібліотек;
- доступом до інформаційних ресурсів провідних вітчизняних і зарубіжних електронних газет і часописів;
- обміном управлінською інформацією всередині системи навчання.

Б. Андрушків, О. Кузьмін, В. Пушкін, В. Свистун напрями роботи з інформатизації розглядають більш стисло й узагальнено:

- автоматизація документообігу за допомогою програмних комплексів;
- педагогічний моніторинг якості освіти, який передбачає збирання, зберігання, обробку, поширення інформації;
- залучення учнів і викладачів до проектної діяльності, індивідуалізація освітнього процесу [1].

Л. Забродська розглядає такі напрями інформатизації управління:

- створення корпоративної локальної мережі;
- організація документообігу;
- створення медіатеки;

– створення банку даних: педагогічні кадри, учні, передовий педагогічний досвід, підвищення кваліфікації, атестація, навчально-методична робота, звіти з навчальної діяльності, удосконалення курсу інформатики [7].

Якщо узагальнити різні погляди на інформатизацію освітнього закладу, то можна зазначити, що більшість науковців приділяють увагу такій функції, як підтримка управлінських рішень. Справді, інформаційні технології дають можливість підвищити ефективність усіх складових процесу розробки та реалізації управлінського рішення: отримання необхідної інформації, розробки управлінського рішення, доведення управлінського рішення до виконавців, контроль за виконанням управлінського рішення.

Однак, базовою для всіх інших функцій інформатизації освітнього закладу є функція отримання, фіксації, зберігання та перетворення інформації. Ця функція є ширшою за попередню у зв'язку з тим, що інформація потрібна не тільки для прийняття управлінських рішень.

Саме ця функція створює умови для реалізації ще однієї важливої функції інформатизації освітнього закладу – задоволення інформаційних потреб учнів, студентів, працівників, потенційних споживачів освітніх послуг, працівників інших освітніх установ і структур управління освітою.

Хоча ці функції між собою тісно зв'язані, але кожна з них забезпечує реалізацію специфічних завдань, зв'язаних з управлінською та освітньою діяльністю.

Процес інформатизації освітнього закладу містить кілька взаємозв'язаних підпроцесів [9, с. 77]. Серед таких підпроцесів можна виокремити інформатизацію освітнього процесу, інформатизацію управління освітнім закладом та їхнє системне адміністрування. Зазначені підпроцеси не можуть здійснюватися відокремлено, тому становлять певну цілісність. Успіх інформатизації освітнього закладу залежить від управління цим процесом. Л. Забродська [7] розробила алгоритм технології впровадження інформаційної системи управління освітнім процесом (ІСУОП), кроками якого є: аналіз педагогічної доцільності впровадження інформаційної технології управління; визначення мети функціонування ІСУОП; визначення складу функціональних завдань; розроблення інформаційної та функціональної моделі ІСУОП; розроблення інформаційних процесів; визначення функціональних систем, які входять до складу ІСУОП; експериментальна перевірка ІСУОП; аналіз результатів впровадження: оцінка ефективності впровадження інформаційної технології управління; розроблення методичних рекомендацій керівникам освітніх закладів.

З наведеним переліком складників цілісного процесу інформатизації освітнього закладу можна погодитися, але більшість із цих кроків зв'язана з моделюванням системи управління інформатизацією. Керівникові освітнього закладу для розв'язання зазначеної проблеми, крім моделювання інформаційної мережі, необхідно розв'язати й інші управлінські завдання.

Одним із таких завдань є створення й розвиток матеріальної бази інформатизації, що передбачає придбання комп'ютерів, придбання або розроблення комп'ютерних програм, створення корпоративної мережі, підключення до мережі Інтернет, обладнання відповідних приміщень.

Паралельно з першими двома завданнями керівнику освітнього закладу треба розв'язувати ще одне завдання – розробляти і впроваджувати організаційну структуру управління процесом інформатизації. Це завдання передбачає, що буде внесено зміни до посадових обов'язків працівників освітнього закладу, зв'язаних з інформатизацією, призначено відповідального за цей процес, створено центр або відділ, лабораторію, раду з проблем інформатизації.

Четвертим управлінським завданням інформатизації управління є підготовка членів колективу до оптимального використання можливостей інформаційних технологій.

Підготовка працівників освітнього закладу до оптимального використання можливостей інформаційних технологій здійснюється за допомогою лекцій, семінарів, практикумів, вивчення літератури, досвіду комп'ютеризації освітнього закладу. Усі перелічені вище завдання розв'язуються на початковому етапі інформатизації, але вони не вичерпують усіх завдань управління процесом інформатизації.

У науковій літературі набула відображення проблема використання інформаційних технологій у діяльності окремих керівників освітніх закладів.

Наявність різнопланових поглядів на проблему інформатизації в освіті, необхідність систематизації та класифікації її завдань вимагають визначити теоретичні засади досягнення такої мети. Класифікувати й визначати завдання інформатизації освітнього закладу можна за

допомогою концепції управління, яка системно охоплює це явище. Такою є концепція створення умов, у якій управління освітнім закладом розглядається як створення прогностичних, педагогічних, психологічних, організаційних, кадрових, правових, матеріально-фінансових, санітарно-гігієнічних і медичних умов, необхідних для стабільного функціонування, розвитку освітнього закладу, реалізації мети його діяльності [2, с. 91].

Відповідно до цієї концепції всі завдання комп'ютеризації освітнього закладу можна поділити на дев'ять груп. Основною групою, якій підпорядковано решту, є група завдань, якою передбачено створення педагогічних умов. Усі інші групи зв'язані з розв'язанням управлінських завдань. Аналіз названих переліків завдань інформатизації свідчить, що більшість із них передбачають створення педагогічних та організаційних умов. До перших віднесено створення індивідуальних навчальних планів і навчальних програм з кожного предмета; облік досягнень, одержаних студентами з кожного предмета; визначення соціотипу та функціонального стану студентів тощо. До других належать: розробка розкладу занять, облік робочого часу працівників, автоматизація документообігу тощо.

Використання наведеної інтерпретації сутності інформатизації управління освітнім закладом дає можливість визначити додаткові можливості. Так, для того, щоб сприяти створенню прогностичних умов діяльності освітнього закладу, у базі даних має міститися така інформація:

1) законодавчі акти, державні програми, які характеризують завдання і напрями розвитку освітнього закладу;

2) інформація про освітній заклад, яка характеризує його можливості та результати діяльності за останні роки (звіти, плани роботи за минулі роки тощо);

3) інформація про мікросередовище освітнього закладу (дані про освітні заклади, які надають споріднені послуги, дані про установи, які можуть сприяти розв'язанню завдань освітнього закладу, дані про потреби в освітніх послугах і фахівцях, можливих абітурієнтах освітнього закладу);

4) характеристика головних параметрів макросередовища, які впливають на освітній заклад. Цей блок інформації може бути представлений або науковими статтями про стан економічного, політичного, культурного розвитку країни, тенденції розвитку освіти в країні та світі, або відповідними узагальненими матеріалами, підготовленими працівниками освітнього закладу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Зіставлення та аналіз наведених видів інформації дають можливість визначити перспективи розвитку освітнього закладу, розробити перспективний план роботи, концепцію діяльності освітньої установи, визначити перспективні завдання кожному з працівників.

Змінюється суспільство, на зміну індустріальному приходить інформаційне. Змінюється ставлення до освіти державних інституцій. Змінюються вимоги до результатів освіти. Освітні заклади України нині комп'ютеризовано на 93%. З'явилися передумови для виникнення нового навчального середовища, в якому освітній процес відбувається з використанням ІКТ.

Отже, аналіз вітчизняних і зарубіжних концепцій інформатизації вищої освіти та складників процесу інформатизації управління ЗВО дає змогу зробити висновок, що ефективність інформатизації ЗВО значною мірою залежить від: правильних управлінських рішень керівництва ЗВО; наукового обґрунтування цього процесу; від використання різних комп'ютерних програм, спрямованих на модернізацію управління ЗВО; від створення банку даних усіх підрозділів ЗВО тощо.

Список використаних джерел

1. Атаманчук Ю. М. Інновації в освіті у контексті Європейської інтеграції України : Розвиток педагогічних наук в Україні і Польщі на початку ХХІ століття : зб. наук. праць / Черкаси: В-ць Чабаненко Ю. А., 2011. С. 416–422.
2. Бех І. Д. Наукові засади створення особистісно-орієнтованих виховних технологій. Початкова школа. 1997. № 9. С. 4–8.
3. Бідняк М. Н. Організація управління: навч. посіб. / Київ: А.С.К., 2003. 169 с.
4. Бондар В. Теорія і практика модульного навчання у вищих закладах освіти . Освіта і управління. 1999. № 1. С. 19–70.
5. Державна програма «Вчитель» / Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. Київ. 2002. № 10. 32 с.

6. Engel J., Warshaw M., Kinear T. Promotional Strategy: Managing the Communication process: Homewood, Irwin. 1987. 324 p.
7. Забродська Л. М. Інформатизація управління навчально-виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі: дис. ... канд. п. наук: 13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України. Київ, 2002. 210 с.
8. Кузьмінський А. І. Теоретико-методологічні засади післядипломної педагогічної освіти в Україні: автореф. дис. ... д-ра п. наук: 13.00.04 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. Київ, 2003. 34 с.
9. Maslow A. Toward Psychology of Being. New York, 1968. 240 p.
10. Maslow A. H. Some Education implications of the Humanistic Psychology : Harvard Educational Review. 1968. Vol. 38. № 04. P. 670–692.
11. Peters B. Guy The Politics of Bureaucracy: Third Edition. New York. Longman Inc., 1989. 310p.
12. Stahl O. Glen. Public Personnel Administration: Seventh Edition. New York. Harper & Row Publishers, 1976. 144p.
13. Winner L. Tehnologia in Politico: Thought-Cambridge. Roma. MD, 1997. 418 p.
14. Ярочкин В. И. Информационная безопасность: учеб. пособ. / Москва. Междунар. отношения, 2000. 216 с.

References

1. Atamanchuk, Yu. (2011). *Innovatsii v osviti u konteksti Yevropeiskoi intehratsii Ukrainy [Innovations in Education in the Context of European Integration of Ukraine]*. Rozvytok pedahohichnykh nauk v Ukraini i Pol'shchi na pochatku 21 stolittya (Development of Pedagogical Sciences in Ukraine and Poland at the Beginning of the 21st Century). Sb. sciences etc. / Cherkasy: V-th Chabanenko Yu. S. 416-422. [in Ukrainian].
2. Bekh, I. (1997). *Naukovi zasady stvorennia osobystisno-orientovanykh vykhovnykh tekhnolohii [Scientific bases of creation of person-oriented educational technologies]*. Pochatkova shkola (Elementary School). № 9. C. 4-8. [in Ukrainian].
3. Bidnyak, N. (2003). Orhanizatsiia upravlinnia: navch. posib [Organization of management]. Kyev. A.S.K. 169 p. [in Ukrainian].
4. Bondar, V. (1999). *Teoriya i praktika modulnogo navchannya u vischih zakladah osviti [Theory and practice of modular studies in higher educational institutions]*. Osvita i upravlinnia (Education and Management). 1999. № 1. C. 19-70 [in Ukrainian].
5. *Derzhavna prohrama "Vchytel" [State program "Teacher"]*. Inform. zb. M-va osvity i nauky Ukrainy (Inform. save Ministry of Education and Science of Ukraine). Kyev. № 10. 32 c. [in Ukrainian].
6. Engel, J., Warshaw, M., Kinear, T. (1987). Promotional Strategy. Managing the Communication process: Homewood, Irwin. 324 p. [in English].
7. Zabrodskaya, L. (2002). *Informatyziatsiia upravlinnia navchalno-vykhovnym protsesom u zahalnoosvitnomu navchalnomu zakladi [Informatization of the management of the educational process in a general educational institution (Ph.D Dissertation)]*. dys. ... kand. p. nauk: 13.00.01 / Instytut pedahohiky APN Ukrainy. Kyev. 210 p. [in Ukrainian].
8. Kuzminsky, A. (2003). *Teoretyko-metodolohichni zasady pisladyplomnoi pedahohichnoi osvity v Ukraini [Theoretical and Methodological Principles of Postgraduate Pedagogical Education in Ukraine (Doctoral dissertation)]*. avtoref. dys. ... d-ra p. nauk: 13.00.04 / Instytut pedahohiky i psykholohii profesiinoi osvity APN Ukrainy. Kyev, 2003. 34 p. [in Ukrainian].
9. Maslow, A. (1968). *Toward Psychology of Being*. New York. 240 p. [in English].
10. Maslow, A.H. (1968). *Some Education implications of the Humanistic Psychology*: Harvard Educational Review. Vol. 38. № 04. P. 670–692. [in English].
11. Peters, B. (1989). *Guy The Politics of Bureaucracy*. Third Edition. New York. Longman Inc. 310 p. [in English].
12. Stahl, O.Glen. (1976). *Public Personnel Administration. Seventh Edition*. New York. Harper & Row Publishers, 144 p. [in English].
13. Winner, L. (1997). *Tehnologia in Politico*. Thought-Cambridge. Roma. MD, 418 p. [in English].
14. Yarochkin, V. (2000). *Ynformatsyonnaia bezopasnost: ucheb. posob.[Information Security]*. Moskva. Mezhdunar. otnosheniya. 216 p. [in Russian].

ATAMANCHUK Yurii, The Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor the Education and Educational Establishments Management Department, Classical Private University.

CHARACTERISTICS OF MODERN MODELS OF EDUCATION IN THE ASPECTS OF ORGANIZATION OF THE PROCESS OF INFORMATION MANAGEMENT OF MANAGEMENT ACTIVITY

Abstract. Introduction. Modern economic and social conditions in Ukraine require modernization of methods and means of management of all types of business entities and educational institutions, including. Economic changes require correction of approaches at all levels of education. The study of the problem of education management makes it possible to argue that modern researchers explain the emergence of various problems lack of understanding of the situation of human resources management. The reason for the imperfect understanding of the situation is incomplete possession of information, its processing, systematization, etc.

The **purpose** of the article is an attempt to generalize certain characteristics to the assessment of the effectiveness of the use of modern education models in the educational process.

The **methods** of the cybernetic approach that allows you to explore management processes within the "control system", which is inextricably linked with the notion "information system", which uses multiple inputs and outputs to provide multiple exchanges of information between subsystems as well as with the external environment. A system approach that involves managing an organization as a single system that includes all the constituent elements or characteristics of the organization as a system (input, process, output) and is based on the understanding of the object of management as integrity, taking into account the variety of its internal and external connections. The essence of such a system is the activity on creation of forecasting, pedagogical, psychological, organizational, legal, personnel, material-financial, ergonomic, methodical conditions aimed at ensuring the realization of the goal of the institution of education. Competent approach that allows to determine the information and technology management competence as compulsory in the system of professional competences of the current head of the educational institution, as well as consider the necessity of development of managerial qualities as a condition for ensuring the guaranteed level of informational education of the consumer of educational services. Application of a competent approach increases the efficiency of training future managers by ensuring the level of readiness for use in their professional activities of information and communication technologies and the development of their own information culture.

Results. Comparison and analysis of these types of information enable to determine the prospects for the development of an educational institution, to develop a perspective plan of work, the concept of the activities of an educational institution, and to identify prospective tasks for each employee.

Society changes, information industry comes to change. The attitude towards the education of state institutions is changing. The requirements for the results of education change. Educational institutions of Ukraine are now computerized by 93%. There are prerequisites for the emergence of a new learning environment in which the educational process takes place using information and telecommunication technologies.

Originality. The use of the above interpretation of the essence of informatization of educational institution management makes it possible to determine additional possibilities. So, in order to promote the creation of predictive conditions for the activity of an educational institution, the database should contain the following information:

- 1) legislative acts, state programs that characterize the tasks and directions of the development of an educational institution;
- 2) information about the educational institution, which characterizes its possibilities and results of activity in recent years (reports, work plans for the past years, etc.);
- 3) information on the micro-environment of an educational institution (data on educational institutions providing related services, information about institutions that may contribute to the tasks of an educational institution, data on needs in educational services and specialists, potential entrants of an educational institution);
- 4) description of the main parameters of the macro environment that affect the educational institution. This block of information can be presented either by scientific articles on the state of economic, political, cultural development of the country, trends in the development of education in the country and the world, or relevant generalized material prepared by the staff of the educational institution.

Conclusion. Consequently, the analysis of domestic and foreign concepts of higher education informatization and components of the process of informing the management of the institution of higher education makes it possible to conclude that the effectiveness of the informatization of the institution of higher education depends to a large extent on: the correct management decisions of the management of the institution of higher education; scientific substantiation of this process; from the use of various computer programs aimed at modernizing the management of the institution of higher education; from the creation of a data bank of all institution of higher education departments, etc.

Key words: human resources management, higher education institution, information infrastructure, educational process, management concept.

Одержано редакцією: 13.02.2019 р.
Прийнято до публікації: 04.03.2019 р.